

УДК 373.31

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-1\(31\)-763-772](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-1(31)-763-772)

Дубовик Світлана Григоріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, <https://orcid.org/0000-0002-8564-0693>

Рекеда Валерія Володимирівна студентка Факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, <https://orcid.org/0009-0004-7256-6836>

ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА УРОКАХ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Анотація. Стаття детально аналізує проблему використання цифрових інструментів у процесі навчання аудіювання учнів початкової школи, акцентуючи увагу на їх ключовій ролі у формуванні комунікативної компетентності, що є важливим завданням сучасної мовно-літературної освіти. У науковій розвідці розкрито значення аудіативних умінь як основного компонента ефективного спілкування, здатного забезпечити якісне сприйняття, розуміння та інтерпретацію усного мовлення, що є невід’ємною частиною освітнього процесу. Особливу увагу приділено питанням ефективного впровадження мультимедійних ресурсів, інтерактивних платформ та персоналізованих аудіовізуальних матеріалів, які сприяють формуванню аудіативних умінь молодших школярів.

Стаття підкреслює значущість цифрових технологій для підвищення якості освітнього процесу, оскільки вони дозволяють створити інтерактивне середовище для навчання аудіювання, що забезпечує індивідуалізацію підходів і стимулює когнітивну активність учнів. Подано приклади доцільного використання таких інструментів, як інтерактивні платформи, мультимедійні презентації, QR-коди, аудіоматеріали та інші ресурси, що дозволяють розширити можливості навчання аудіювання. Завдяки інтеграції сучасних технологій до процесу розвитку слухових навичок учні початкової школи зможуть на уроках української мови практикувати сприйняття мовлення у різних форматах: аудіальному, візуальному та інтерактивному, що сприяє всебічному розвитку мовленнєвих компетенцій молодших школярів.

Особливу увагу приділено методичним рекомендаціям щодо використання цифрових засобів у навчанні аудіювання. Серед них виділено практики створення власних аудіовізуальних матеріалів педагогами, використання

інтерактивних платформ для закріплення вивченого матеріалу, а також інтеграцію цифрових технологій і традиційних методів навчання. Аргументовано, що такий підхід не лише підвищує зацікавленість учнів, але й формує в них навички аналітичного мислення, уваги та роботи з інформацією.

Ключові слова. Початкова школа, комунікативна компетентність, аудіювання, аудіативні вміння, інтерактивні технології, мультимедійні ресурси, цифрові інструменти.

Dubovyk Svitlana Hryhoriivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Primary Education, Faculty of Pedagogical Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, <https://orcid.org/0000-0002-8564-0693>

Rekeda Valeriia Volodymyrivna student of the Faculty of Pedagogical Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, <https://orcid.org/0009-0004-7256-6836>

THE USE OF DIGITAL TOOLS IN PRIMARY SCHOOL LISTENING LESSONS

Abstract. The article analyses in detail the problem of using digital tools in the process of teaching listening to primary school students, focusing on their key role in the formation of communicative competence, which is an important task of modern language and literary education. The research reveals the importance of audiative skills as a key component of effective communication, capable of ensuring high-quality perception, understanding and interpretation of oral speech, which is an integral part of the educational process. Particular attention is paid to the issues of effective implementation of multimedia resources, interactive platforms and personalised audiovisual materials that contribute to the development of primary school students' audiative skills.

The article emphasises the importance of digital technologies for improving the quality of the educational process, as they allow creating an interactive environment for listening, which ensures individualisation of approaches and stimulates students' cognitive activity. Examples of the appropriate use of such tools as interactive platforms, multimedia presentations, QR codes, audio materials and other resources that allow to expand the possibilities of listening learning are presented. Thanks to the integration of modern technologies into the process of developing listening skills, primary school students will be able to practice listening in different formats: audio, visual and interactive, which contributes to the comprehensive development of primary school students' speech competences.

Particular attention is paid to methodological recommendations on the use of digital tools in teaching listening. Among them are the practices of creating teachers' own audiovisual materials, using interactive platforms to consolidate the material studied, as well as the integration of digital technologies and traditional teaching methods. It is argued that this approach not only increases students' interest but also develops their skills of analytical thinking, attention and work with information.

Keywords: Primary school, communicative competence, listening, audiative skills, interactive technologies, multimedia resources, digital tools.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку лінгводидактики однією з актуальних проблем початкової мовної освіти є формування аудіативних умінь і навичок учнів початкової школи. Вони забезпечують сприйняття і розуміння сказаного співрозмовником, а отже, – і відповідну, адекватну мовленнєву реакцію-відповідь [6, с. 90]. Важливим напрямом роботи вчителя на уроках навчання української мови і мовлення є розвиток в учнів умінь, які передбачають адекватне сприймання і розуміння мовленнєвого висловлювання (запитання, повідомлення, пояснення, інструкції, тексту художнього твору, пізнавальної розповіді тощо), а також оцінювання і відтворювання сприйнятої на слух інформації [4, с. 2].

Загальновідомо, що сучасний урок української мови і мовлення має бути яскравим, динамічним та цікавим для того, щоб зацікавити учня та сформувати в нього необхідні компетентності. Нова українська школа зосереджує увагу на застосуванні всіх можливих технологій, методів і ресурсів для активізації пізнавальної діяльності школярів, а вчителі початкових класів усе більше цікавляться питанням, як обрати з багатого арсеналу технологій, методів і прийомів навчання мови і мовлення саме ті, які спонукали б активно засвоювати мовні і мовленнєві знання та вміння. Однак, якщо для уроку іноземної мови є характерним використання цифрових інструментів під час формування того чи іншого виду мовленнєвої діяльності, то на уроці української мови вчителі частіше надають перевагу застосуванню традиційних методів і прийомів роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних наукових досліджень і публікацій свідчить про те, що питання щодо впровадження цифрових технологій у навчання аудіювання на уроках української мови в початкових класах ще недостатньо вивчено і не було предметом детального розгляду в окремих наукових студіях. Натомість дослідження у галузі викладання іноземних мов і української мови як нерідної висвітлюють практичний досвід, зосереджений на формуванні аудіативних умінь і навичок за допомогою цифрових засобів, що становить перспективний напрям для запозичення й адаптації у викладанні рідної мови.

Дослідник Н.В. Фийса зазначає, що інтеграція цифрових технологій в освітній процес дозволяє вчителю розвивати здатності учнів, спрямовані на

розвиток і вдосконалення вмінь і навичок із чотирьох видів мовленнєвої діяльності – аудіювання, говоріння, читання, письма і формування комунікативних умінь. Завдяки цифровим інструментам педагог має можливість застосовувати різноманітні підходи до викладання та опанування мови, а також знаходити інноваційні способи підвищення ефективності освітнього процесу [8, с. 5].

Науковець Булава Н.Ю. зазначає, що використання інноваційних цифрових технологій суттєво впливає на процес оволодіння мовами, зокрема й українською. Новітні освітні інструменти сприяють ефективному формуванню та розвитку ключових видів мовленнєвої діяльності: читання, письма, говоріння й аудіювання серед учнів [1, с. 4].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Одним із актуальних невирішених питань у цій галузі є розроблення методичних рекомендацій щодо ефективного впровадження цифрових технологій на уроках української мови, спрямованих на формування аудіативних умінь і навичок учнів початкової школи. Це дозволить урізноманітнити традиційні навчальні заняття, зробивши їх більш захопливими для дітей, що сприятиме підвищенню ефективності процесу розвитку аудіативних умінь молодших школярів.

Уважаємо, що важливим напрямом роботи вчителя початкової школи на уроках вивчення української мови є використання різноманітних цифрових інструментів під час навчання аудіювання. Це дасть змогу учням сприймати інформацію в різних форматах (аудіально, візуально) й опрацьовувати її через різні види діяльності (письмово, усно, інтерактивно), що сприятиме всебічному розвитку їхніх аудіативних умінь і навичок.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є розроблення методичних рекомендацій щодо застосування цифрових інструментів на уроках формування аудіативних умінь і навичок учнів початкової школи

Виклад основного матеріалу. Одним із головних завдань початкової мовно-літературної освіти є розвиток у молодших школярів навичок сприйняття, аналізу, інтерпретації й оцінки усної інформації, а також її практичного використання в різних комунікативних ситуаціях. У типовій освітній програмі з мовно-літературної галузі цей аспект подано у змістовій лінії «Взаємодіємо усно» [5, с. 6]. Вона спрямована на формування аудіативних здібностей і визначає основні завдання навчання аудіювання (слухання і розуміння) та результати для кожного року навчання.

У сучасній лінгводидактиці початкової школи багато дослідників (М.С. Вашуленко, І.П. Гудзик, С.Г. Дубовик, Н.В. Притулик, О.Н. Хорошковська, С.В. Цінько та ін.) розглядають уміння сприймати та розуміти усне мовлення як базовий компонент, що сприяє розвитку вмінь і навичок говоріння, читання й письма. У цьому контексті аудіювання розглядається як комплексний процес, що включає: сприйняття звуків (перцептивна діяльність), розуміння (мислен-

нева діяльність із залученням аналізу, синтезу, узагальнення, конкретизації) та запам'ятовування (мнемічна діяльність із формуванням асоціативних зв'язків) [2, с. 2].

Таким чином, терміни «слухання» та «аудіювання» не є синонімами. Перше поняття означає лише акустичне сприйняття звуків, тоді як друге є складним процесом, що включає активне слухання, усвідомлення та інтерпретацію усної інформації. Аудіювання передбачає цілеспрямоване досягнення смислу повідомлення, що робить цей процес більш складним і осмисленим.

Узагальнюючи наукові підходи, тлумачимо поняття *аудіювання* як вид рецептивної мовленнєвої діяльності, який охоплює сприйняття, розпізнавання, осмислення та активну обробку інформації, що міститься в усному мовленні або аудіотексті [2, с. 2].

Разом із поняттям *аудіювання* в наукових дослідженнях розглядають термін *аудіативні вміння*. Ці вміння вважають невід'ємною частиною мовленнєвих компетенцій і охоплюють аспекти слухання, розуміння, говоріння, читання та письма. Формування аудіативних умінь починається ще на уроках навчання грамоти й має систематично реалізовуватися під час усіх занять, сприяючи розвитку в учнів здатності концентрувати увагу, запам'ятовувати інформацію та осмислювати її.

Розвиток мовленнєвого слуху передбачає здатність розрізнити в потоці звуків окремі елементи (звуки, склади, слова, словосполучення, речення), виділяти ключові слова для розуміння тексту, об'єднувати їх у смислові одиниці, запам'ятовувати почуте, розрізнити головне й другорядне, формувати висновки на основі прослуханої інформації та мати власну оцінку почутого [3, с. 22]. Рівень розуміння залежить від здатності слухача правильно інтерпретувати значення окремих мовних одиниць і тексту загалом.

Дослідники І.В. Удовенко та Л.А. Подворна зазначають, що аудіювання та говоріння є взаємопов'язаними аспектами усного мовлення [7, с. 1]. Аудіювання є необхідною умовою для правильного мовлення. Зокрема, воно тісно пов'язане з діалогічним мовленням: без здатності слухати й розуміти репліки співрозмовника, мовець не зможе адекватно відповісти. Робота над розвитком аудіативних умінь молодших школярів має важливе значення не лише для формування й удосконалення мовленнєвих умінь, а й для розвитку загальних навчальних компетентностей, зокрема вміння концентрувати увагу та уважно слухати вчителя, однокласників і співрозмовників. Саме заняття з аудіювання допомагають дітям розвивати здатність до активного слухання та підвищують увагу під час спілкування.

На сучасному етапі розвитку лінгводидактики в процесі навчання української мови в початковій школі традиційні методи, прийоми, форми і засоби навчання активно поєднуються з інтерактивними. Сучасні цифрові

технології поступово стають невід'ємною складовою освітнього процесу в початкових класах.

На відміну від традиційних підходів, де головну роль на уроці української мови відігравав учитель, сучасні підходи із застосуванням цифрових технологій змінюють цю парадигму. Учень стає активним учасником освітнього процесу, змінює роль пасивного сприймача інформації на роль суб'єкта, який самостійно створює мовленнєвий контент. [1, с. 1-2]

Для успішної організації освітнього процесу важливо, щоб учитель використовував такі педагогічні технології, які сприяють активізації пізнавальної діяльності учнів. На нашу думку, саме застосування сучасних цифрових інструментів на уроках української мови дозволяє вчителеві зацікавити учнів у вивченні навчального предмета, сприяти формуванню в них мовленнєвих і мовних умінь і навичок, а також підтримувати постійний інтерес до навчання мови і мовлення [1, с. 1]

Цифрові технології відіграють ключову роль у впровадженні інноваційного підходу до викладання української мови. Вони дозволяють не лише візуалізувати навчальний матеріал, але й взаємодіяти з ним, персоналізуючи процес навчання відповідно до індивідуальних потреб кожного учня. Використання цифрових інструментів в освітньому процесі робить його більш доступним, ефективним та цікавим для молодших школярів [8, с. 5].

Детально розглянемо цифрові інструменти, які доцільно використовувати на уроках української мови у процесі формування аудіативних умінь і навичок учнів початкових класів.

Розвиток аудіативних умінь у першокласників під час уроків навчання грамоти має свої характерні особливості, які зумовлені поступовістю засвоєння мовленнєвого матеріалу. У цей період основний напрям роботи вчителя має бути спрямований на формування в учнів умінь сприймати елементи мовленнєвого потоку: звуки, склади, окремі слова і словосполучення. На цьому рівні діти вчаться розпізнавати і співвідносити звукові одиниці з їхнім значенням, що є важливим підґрунтям для подальшого розвитку слухових умінь і навичок. [2, с. 2]

Зі збільшенням мовленнєвого досвіду учнів завдання ускладнюються: акцент зміщується на навчання слухати, розуміти та аналізувати більш складні мовленнєві одиниці, а саме: речення і короткі зв'язні тексти. На цьому етапі роботи вчитель допомагає учням усвідомлювати зміст почутого, виділяти ключову інформацію, установлювати зв'язки між окремими частинами висловлювання. [2, с. 2-3]

Таким чином, аудіативні вміння у першокласників формуються поетапно: від сприйняття простих мовленнєвих елементів до роботи з цілісними мовними структурами. Це забезпечує поступове занурення дітей у процес слухання і розуміння усного мовлення, що сприяє їхньому успішному мовленнєвому розвитку та підготовці до подальшого навчання аудіювання.

Деталізуємо цифрові інструменти, які доцільно використовувати для розвитку й удосконалення аудіативних умінь учнів на уроках навчання української мови і мовлення.

Важливо зазначити, що сучасні навчальні матеріали, а саме: підручники та робочі зошити, часто містять інтегровані цифрові елементи. Зокрема, QR-коди, які можна відсканувати для прослуховування тексту. Ці тексти зазвичай короткі, але достатньо насичені. Зміст цих текстів учні можуть додатково опрацювати, спираючись на ілюстративний матеріал підручника, що надає контекст і візуальну підтримку.

Додатково педагог може самостійно створювати аудіоматеріали, записуючи власний голос. Це може бути запис вимови окремих слів – для акцентування уваги на певних звуках, запис інтонування речень – для аналізу їхньої структури або звукових диктантів. Такі записи можуть бути корисними як для колективної роботи в класі, так і для індивідуального навчання учнів.

Застосування зазначених цифрових інструментів є доцільним на кожному уроці насамперед навчання грамоти. Їх можна використовувати під час актуалізації опорних знань, для пояснення нового матеріалу, а також для закріплення вивченого.

У буквенний період навчання грамоти вчитель може застосовувати готові мультимедійні ресурси або створювати власні відеоматеріали, які містять вправи на читання складів із новою літерою, що вивчається. Такі відео мають поєднувати візуальний і аудіальний компоненти, що забезпечує багатоканальне сприйняття інформації та сприяє її кращому засвоєнню. Особливу увагу в цих матеріалах слід приділяти чіткості аудіального супроводу, щоб учні могли не лише бачити графічне зображення літери й складів, але й чути правильну вимову звуків і назву букв.

Застосування таких відеоматеріалів є найбільш доцільним на етапі ознайомлення з новою літерою. Вони можуть використовуватися в різних форматах: для початкового прослуховування, для повторення за диктором у режимі синхронного відтворення та для самостійного зачитування учнями (у цьому випадку відео відтворюється без звуку).

Багаторазове використання відеоматеріалів дозволяє закріпити навички читання, сприяє автоматизації процесів розпізнавання літер і складів, а також формує в учнів упевненість у власних силах. Упровадження зазначених засобів навчання не лише урізноманітнює традиційні методики навчання аудіювання, але й відповідає сучасним вимогам до інтеграції цифрових ресурсів в освітній процес.

У післябукварний період навчання грамоти особливої актуальності набувають завдання, спрямовані на роботу з прочитаними текстами. Учитель може використовувати готові навчальні матеріали, доступні на різних онлайн

платформах (насамперед ідеться про цифровий ресурс «Розвиток дитини»), де разом із текстами пропонують запитання з варіантами відповідей. Ці завдання дозволяють учням закріпити навички читання та розуміння тексту, одночасно розвиваючи аналітичне мислення молодших школярів.

Крім того, педагог може самостійно створювати подібні завдання, застосовуючи інтерактивні платформи, а саме: Quizizz, Kahoot, Wordwall, LearningApps тощо. Завдяки застосуванню цих цифрових інструментів запитання набувають більш захопливого формату, оскільки правильні відповіді винагороджуються балами, що стимулює пізнавальний інтерес учнів. Елементи мотивації та змагання, інтегровані в такі завдання, сприяють підвищенню пізнавальної активності школярів і залученню їх до процесу навчання, зокрема аудіювання.

Інтерактивні платформи є універсальними та можуть використовуватися в різних формах роботи. Для фронтальної роботи завдання демонструються для учнів усього класу одночасно, стимулюючи колективне обговорення. Під час застосування індивідуальної або групової роботи вчитель може надати учням покликання на завдання, які вони виконуватимуть на своїх гаджетах. Такий підхід не лише дозволяє адаптувати освітній процес до сучасних реалій, але й сприяє формуванню в учнів цифрової компетентності.

У 2–4 класах процес формування аудіативних умінь та навичок учнів також може бути значно урізноманітнений завдяки використанню сучасних цифрових технологій. Рекомендуємо педагогам застосовувати онлайн платформи для створення анімаційних персонажів, які озвучують текст. Такі персонажі дозволяють перетворити друковану інформацію в динамічний аудіовізуальний формат, що робить освітній процес більш інтерактивним і захопливим. Використання таких ресурсів, а саме: Voki, Plotagon, Animaker, або Toontastic 3D, дає можливість учителеві створювати анімовані пояснення, які можуть бути інтегровані в будь-який етап уроку навчання аудіювання. Наприклад, під час виконання практичних завдань анімовані персонажі можуть не лише озвучувати текст, але й взаємодіяти з учнями, що стимулює їхню пізнавальну активність, увагу й уважність.

Крім цього, учитель може самостійно записувати власний голос для пояснення теми чи коментарів до завдань. Такі аудіоматеріали можуть бути інтегровані у презентації, що дозволяє зробити уроки навчання аудіювання інформативними та індивідуалізованими.

На уроках української мови під час навчання аудіювання особливо корисним є ознайомлення з літературними творами у форматі відео або аудіо. На нашу думку, використання українських народних казок, доступних на YouTube-каналі «Казки українською», або сучасних дитячих творів в аудіоформаті, поданих на каналі «Книги, що говорять», теж сприятиме формуванню аудіативних умінь і навичок молодших школярів. Учні можуть слухати уривки з текстів, одночасно слідкуючи за ним у підручнику, а потім

продовжувати читання вголос після зупинки вчителя. Такий підхід дозволяє організувати роботу таким чином, щоб поєднувати аудіальне сприйняття з навичками читання.

Отже, у процесі формування аудіативних умінь та навичок учнів початкової школи важливу роль відіграє використання сучасних цифрових інструментів. Вони не лише розширюють можливості для сприйняття і засвоєння мовного матеріалу, але й сприяють розвитку комунікативної компетентності учнів, уміння працювати з інформацією, аналітичного мислення, уваги. Застосування цифрових ресурсів у навчанні аудіювання молодших школярів дозволяє урізноманітнити освітній процес і створити більш динамічне, інтерактивне середовище, у якому учні стають активними учасниками комунікації на уроках української мови і мовлення.

Висновки. На нашу думку, застосування інтерактивних платформ, використання мультимедійних матеріалів, а також створення власних аудіовізуальних ресурсів дає можливість педагогам значно підвищити ефективність уроків навчання аудіювання, зробити їх доступними, цікавими і персоналізованими для кожного учня. Застосування сучасних цифрових інструментів сприяє формуванню й удосконаленню аудіативних умінь і навичок учнів, допомагає учням засвоювати навчальний матеріал і активно залучатися до процесу навчання.

Таким чином, використання цифрових технологій у навчанні аудіювання є важливим складником сучасного інноваційного підходу, який застосовується в мовній освіті в початковій школі. Упровадження цифрових інструментів в освітній процес на уроках української мови сприяє розвитку мовленнєвої компетенції учнів, а також їхніх загальних умінь і навичок роботи з інформацією в цифровому середовищі, що є важливим аспектом формування конкурентоспроможної особистості в умовах сучасного світу.

Підсумовуючи, важливо зазначити, що для ефективного застосування цифрових технологій у процесі формування аудіативних умінь учнів початкової школи необхідно активно розвивати педагогічну майстерність учителів, забезпечувати їх цифровими ресурсами для створення та використання навчального контенту, а також здійснювати постійний моніторинг за діяльністю вчителів, які застосовують цифрові інструменти в освітньому процесі.

Література:

1. Булава Н.Ю. Використання цифрових технологій у викладанні української мови як іноземної. Вінницький національний технічний університет. Вінниця. 2024. С. 32.
2. Вашуленко О.В. Формування аудіативних умінь на уроках навчання грамоти. Інститут педагогіки НАПН України. Київ. 2024. С. 61 – 62.
3. Вашуленко О.В. Формування комунікативно-мовленнєвих умінь молодших школярів на уроках літературного читання. Початкова школа. 2017. № 8. С. 20 – 24.
4. Вашуленко О.В. Формування комунікативно-мовленнєвих умінь молодших школярів на уроках літературного читання. Освіта ХХІ століття: теорія, практика, перспективи: матеріали Першої міжнародної науково-практичної Інтернет конференції, м. Київ, 18 квіт. 2019 р. / Дидактика: теорія і практика : зб. наук. праць. Київ : Фенікс. 2019. С. 137 – 139.

5. Міністерство освіти і науки України (2019а, 8 жовтня). Про затвердження типових освітніх програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти (1272). <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-1-2-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення 04.02.2022).

6. Топузов О.М., Лотоцька А.В., Онопрієнко О.В. Методичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі типової освітньої програми для 1 класів закладів загальної середньої освіти; типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (колективу авторів під керівництвом О.Я. Савченко); методичні коментарі провідних науковців Інституту педагогіки НАПН України щодо впровадження ідей Нової української школи в початковій освіті. 2018. С. 90.

7. Удовенко І.В., Подворна Л.А. Розвиток навичок аудіювання на заняттях з іноземної мови. Харківський державний університет харчування та торгівлі, Харків. С. 413 – 414.

8. Фийса Н.В. Сучасні цифрові технології навчання іноземних мов у початкових класах. ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ». 2024. 295 с.

References:

1. Bulava, N.Yu. (2024). Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnolohii u vykladanni ukrainskoi movy yak inozemnoi [The use of digital technologies in teaching Ukrainian as a foreign language]. Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, 32 p. [in Ukrainian].

2. Vashulenko, O.V. (2024). Formuvannia audiatyvnykh umin na urokakh navchannia hramoty [Formation of auditory skills in literacy lessons]. Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Kyiv, pp. 61–62 [in Ukrainian].

3. Vashulenko, O.V. (2017). Formuvannia komunikatyvno-movlennievyykh umin molodshykh shkolariv na urokakh literaturnoho chytannia [Formation of communicative and speech skills of junior pupils in literary reading lessons]. Pochatkova shkola – Primary School, 8, pp. 20–24 [in Ukrainian].

4. Vashulenko, O.V. (2019). Formuvannia komunikatyvno-movlennievyykh umin molodshykh shkolariv na urokakh literaturnoho chytannia [Formation of communicative and speech skills of junior pupils in literary reading lessons]. In: Dydaktyka: teoriia i praktyka – Didactics: Theory and Practice. Proceedings of the First International Scientific-Practical Internet Conference, Kyiv, April 18, 2019 (pp. 137–139). Kyiv: Feniks [in Ukrainian].

5. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2019, October 8). Pro zatverdzhennia typovykh osvitnikh prohram dlia 1–2 klasiv zakladiv zahalnoi serednoi osvity [On the approval of standard educational programs for grades 1–2 of general secondary education institutions] (1272). Retrieved February 4, 2022, from <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-1-2-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-osviti> [in Ukrainian].

6. Topuzov, O.M., Lototska, A.V., & Onopriienko, O.V. (2018). Metodichni rekomendatsii shchodo vykorystannia v osvitnomu protsesi typovoi osvitnoi prohramy dlia 1 klasiv zakladiv zahalnoi serednoi osvity; typova osvitnia prohrama dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity [Methodological recommendations for the use of the standard educational program for grade 1 in the educational process]. Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, 90 p. [in Ukrainian].

7. Udoenko, I.V., & Podvorna, L.A. (n.d.). Rozvytok navychok audiiuvannia na zaniattiakh z inozemnoi movy [Development of listening skills in foreign language classes]. Kharkiv State University of Food Technology and Trade, pp. 413–414 [in Ukrainian].

8. Fiisa, N.V. (2024). Suchasni tsyfrovi tekhnolohii navchannia inozemnykh mov u pochatkovykh klasakh [Modern digital technologies for teaching foreign languages in primary school]. VSP "Humanities-Pedagogical College of Mariupol State University", 295 p. [in Ukrainian].